

TYGODNIK ŻYDOWSKI

Organ Organizacji Sjonistycznej w Tarnowie.

PRENUMERATA:

Miesięcznie	Żł. 1-10
Kwartalnie	Żł. 3-30
Półrocznie	Żł. 6-60
Rocznie	Żł. 13-20
Prenumerata zagraniczna miesięcznie	Żł. 1-50

Konto P. K. O. 410.288.

Redakcja i administracja: ul. Goldhamera 3.
Godziny przyjęć od godz. 4 do 5 po południu.

Rękopisów nie zwraca się.

OGŁOSZENIA:

Strona	Żł. 200—
1/2 strony	Żł. 100—
1/4 "	Żł. 60—
1/8 "	Żł. 30—
1/16 "	Żł. 15—
1/32 "	Żł. 8—
Przed drukiem 100 proc. drożej.	Drożej za słowa 30 gr.

Rok VII.

Tarnów, piątek dnia 16 marca 1934 r.

Nr. 11.

W sobotę, 17 marca b. r.
o godzinie 7-30 wieczór
odbędzie się
w sali „ASTORJA”

UROCZYSTA AKADEMJA

z okazji 20-lecia istnienia ruchu świat. „Haszomer Hacair”

z udziałem członka
RADY ŚWIATOWEJ
Mordechaja Cukiermana

Nie rozumiemy?

Aguda zawarła układ z Egzekutywą Agencji Żydowskiej. Na podstawie tego układu Aguda otrzymała w każdym półroczu pewną ilość certyfikatów z kontyngentu, przyznanego Agencji Żydowskiej.

W każdym półroczu odbierze się pewną ilość certyfikatów chalcuom naszym, wyczekującym po przebytej hachszarze od miesięcy na możliwość aliji. W miejsce chalcuom wyjedzie pewna ilość agudowców.

Aguda zwalcza organizację sjonistyczną na każdym kroku, wszędzie i zawsze przeciwstawia się Agudzie sjonizmowi, zwalcza w najostrejszy sposób fundusze palestyńskie, niezliczone już szkody wyrządziła młodemu jiszuwowi palestyńskiemu przez swą politykę intryg i separacyjnych akcyj — a w nagrodę otrzymuje obecnie Agencję certyfikatów z kontyngentu przyznanego Agencji Żydowskiej.

Aguda konsekwentnie nie dopuszcza w kahalach do uchwalenia subwencji na rzecz Keren Kajemeth i Keren Hajesod, ale to nie jest przeszkodą, by otrzymać teraz certyfikat.

Nie siał, nie orała, pluła na sjonizm, kalumniai obysypywała chalcuom, pracujących w pocie czoła w Erec, ale zato przychodzi teraz do gotowości — bez trudu otrzymuje pewną część certyfikatów z kontyngentu przyznanego nam, naszym chalcuom, naszym chłopcom i dziewczętom, z uśmieszeniem czekającym na certyfikat, otwierający im wrota do Erec.

I zaco to Aguda otrzymuje taką nagrodę? Może za pracę na rzecz Keren Kajemeth lub Keren Hajesod?

O nie! W zamian za te certyfikaty Aguda zobowiązuje się nie podejmować żadnych kroków w sprawie uzyskiwania certyfikatów poza Agencją Żydowską.

Jakto? Rewizjoniści za podejmowanie kroków w sprawie uzyskiwania certyfikatów poza Agencją Żydowską zostali zawieszani w prawach otrzymywania certyfikatów i myślny uważali, że to zarządzenie jest słuszne dla utrzymania dyscypliny i całości Organizacji Sjonistycznej. To rewizjonistom za karę, że chcą czy zaczęli starać się o certyfikaty poza Agencją Żydowską odbiera się wszelkie prawa — a Agudzie przynajmniej się nagrodę za to, że im wolno starać się

o certyfikaty poza Agencją Żydowską, bo do Agencji ani do Organizacji Sjonistycznej nie należą?

Nie rozumiemy tej polityki certyfikatywowej naszych naczelnych władz. Czy aby uzyskać prawo do certyfikatów wystarczy zagrozić, że się będzie czyniło starania o certyfikaty poza Agencją Żydowską? Czy więc można od Agencji Żydowskiej otrzymać certyfikaty, mimo, że się zwalcza sjonizm, rzuca się kalumnie na cały młody jiszuw w Palestynie, czyni się przeskody naszej pracy na każdym kroku?

Ale dlaczego w takim razie odebrano certyfikaty rewizjonistom? Jeżeli wzywano się do niepodlegania żadnym krokom w sprawie uzyskiwania certyfikatów poza Agencją Żydowską jest wynagradzane pewną ilością certyfikatów — to dlaczego bije się w wielkie dzwony, gdy rewizjoniści czynią starania o certyfikaty poza Agencją Żydowską? Za pewną ilość certyfikatów możemy się dać osiągnąć porozumienie i z rewizjonistami. Jeżeli to już zwykły interes, jeżeli Aguda Żydowska przywiązuje wagę do zobowiązania się, za które zapłaciła pewną ilość certyfikatów, to poco ten krzyk i hałas z łaniem dyscypliny? Dziś Aguda grozi podejmowaniem kroków w sprawie uzyskiwania certyfikatów poza Agencją Żydowską. Jutro uczynią to samo — zresztą już to uczynili rewizjoniści — a pojutrze Mizrachi i wówczas Agencja Żydowska kupi sobie u kadej z tych stron zobowiązanie się do niepodlegania kroków w sprawie uzyskiwania certyfikatów poza Agencją Żydowską za pewną ilość certyfikatów. Już nie dyscyplina narodowa, nie interes jiszuwu palestyńskiego, nie względy na charakter i kierunek aliji, ale układy poszczególnych grup, które w zanadru zawsze nabyły będą miały rewolwer: — podejmę staranie o certyfikaty poza Agencją Żydowską, jeżeli nie otrzymam tyle a tyle certyfikatów.

Uważamy układ zawarty z Agudą za szkodliwy, za demoralizujący. Nie rozumiemy zgoda tej podwójnej gry, dlaczego karze się rewizjonistów, a wynagradza się Agudę.

Chyba na najbliższej sesji A. C. i ta zagadka zostanie wyjaśniona i rozwiązana.

Dr A. Chomet

wymierzają i ściągają obecni „władcy kahalni” od każdego Żyda, co do którego tylko przypuszczają, że jest sjonistą, lub sympatykiem sjonistów, przynajmniej o 50 proc. więcej, aniżeli od innych żydowskich obywateli.

By znowu i co do tego punktu nikt nie miał prawa twierdzić, że sprawa ma się inaczej aniżeli piszemy, powołujemy się na skuteczność przez tarnowski kahal wymiaru podatku domowego, oraz na urzędowe zapiski kahalne, odnośnie do różnego rodzaju opłat, ściąganych przez tarnowski kahal w ostatnich latach.

Skożo zatem niezaprzeczonym jest faktem, że sjonisci i ich sympatycy wnoszą do kasy tarnowskiego kahału około 75 proc. ogółu wpływów kahalnych, to najprymywniejsza chociażby tylko zasada sprawiedliwości i uczciwości wymaga, aby z ogółu subwencji i datków preliniowanych przez kahal na rzecz różnego rodzaju stowarzyszeń i instytucji żydowskich przeznaczono i wypłacono, jeżeli już nie pełnych 75 proc., to przynajmniej połowę na rzecz tarnowskich stowarzyszeń i instytucji, założonych i zarządzanych przez sjonistów.

Myliłby się atoli każdy, któryby naszych obecnych władców kahalnych posadził o to, że przy zaświadczaniu funduszy kahalnymi, kierują się oni dopieroconymi zasadami, gdyż zasady uczciwości i sprawiedliwości zostały — zdaje się — już dawno zapomniane i że słownictwo tych panów, a świadczą o tem dobitnie budżet tarnowskiego kahału na rok administracyjny 1934/35.

Bo czyż można zrozumieć i uwierzyć i czyż nie musi to wzbudzić najgłębsze oburzenie u każdego człowieka, który posiada jeszcze odrobinę chociażby tylko poczucia uczciwości i odpowiedzialności wobec opinii publicznej, że w tym budżecie, który jak wykazano i co jest zresztą rzeczą notoryjnie znaną, składa się co do swych wpływów dochodowych, prawie w 75 proc. z wpływów, uiszczonych przez sjonistów i ich sympatyków, nie znajdujemy ani jednego nawet grosza subwencji na rzecz instytucji i stowarzyszeń sjonistycznych i to mimo, że sjonisci powołali do życia i utrzymują w Tarnowie oprócz wielu innych, także i takie instytucje, jak żydowska biblioteka ludowa, tj. „Sifria Amamit” oraz szkoły „Safa Berura” i „Jabne”.

Biblioteka „Sifria Amamit” przyczynia się waleśnie do podniesienia poziomu kulturalnego najszerzej warstw tarnowskiego społeczeństwa żydowskiego, a to dzięki blisko 20 000 księgozbiorowi z wszelkich dziedzin naukowych i to zarówno w języku hebrajskim i żydowskim, jak i w polskim oraz niemieckim.

Szkoły „Safa Berura” i „Jabne” udzielały przeszło 600 dzieciom obowiązkowo codziennie nauki w przedmiotach świeckich i judaistycznych i dzięki temu wychowują ich na ludzi, którzy stają się dobrymi synami Narodu Żydowskiego i pełnowartościowymi obywatelami Państwa Polskiego.

Pożeczka gdy ani biblioteka „Sifria Amamit” ani też szkoła „Safa Berura” i „Jabne” nie przynajmniej w budżecie kahalnym na rok 1934/35 ani groza, to znajdujemy natomiast w tymże budżecie subwencje na wiele tysięcy złotych na rzecz takich stowarzyszeń jak „Beth Jakob” i „Talmud Tora” oraz „Cheder Jesodo Tora”, a więc stowarzyszeń, w których panuje brud i nieład, a które istnieją tylko w tym

Pod pręgierz opinii publicznej!

Jeżeli weźmiemy pod uwagę żydowską tylko ludność naszego miasta, to śmiało powiedzieć możemy, że jest ona sjonistyczna, a każdy, kto nie chce zamykać oczu przed rzeczywistością, musi przyznać, że panami ulicy żydowskiej w Tarnowie są tylko sjonisci.

Urządowanie stwierdzone wyniki wyborów przeprowadzonych w naszym mieście wiektorów sejmowych, gminnych i kahalnych, są najlepszym świadectwem na to, że powyższe nasze twierdzenie nie jest ani frazesem, ani też paskadytstwem z naszej strony, lecz faktyczną prawdą, skoro we wszystkich tych wyborach zdobyli sjonisci — o ile tylko brali w tychże wyborach czynny udział — przynajmniej więk-

szosze ogółu oddanych przy odnośnych wyborach głosów żydowskich i to mimo, że z różnych stron prowadzona była przeciw sjonistycznym kandydatom nader ostro agitacja.

Jedyną logiczną konsekwencją tego stanu rzeczy jest fakt, że większość członków żydowskiej Gminy Wyznaniowej w Tarnowie to sjonisci i ich sympatycy i oni też z tego powodu odpłacają główną część, bo przynajmniej 75 proc. z ogólnej sumy, jaką wpływa rocznie do kasy kahalnej tytułem podatku domowego, oraz innych opłat na rzecz Żydowskiej Gminy Wyznaniowej w Tarnowie, zwłaszcza, że zarówno przy wymiarze podatku domowego, jak i przy poborze różnego rodzaju opłat kahalnych,

celu, aby przysporzyć dochody zbankrutowanym agita-torom agudowskim.

Jak nam wiadomo, brali czynny udział w ukła-daniu budżetu kahalnego na rok 1934/35 także pp. Dr Goldstein i inż. Eichhorn.

Ci ostatni młóhantek tarnowskiel asymlatorskiej inteligencji, którzy kształcą się w szkołach i w bie-dzie i z których p. Dr Goldstein dopiero przed 2 laty był się w pierś i prosił gnostów o przebaczenie za to, że podówczas nie głołowal za wstawieniem odpowiedniej kwoty do budżetu kahalnego, jako sub-wencji na rzecz szkoły „Safa Berura”, wiedzą przecież najlepiej o tym, że nawet i z chasydzkiego punktu widzenia, należało szkołom naszym przyznać sub-wencję z funduszu kahalnego i to nawet wtedy, jeżeli wszystkim innym stowarzyszeniom, ponieważ nie ulega najmniejszej wątpliwości, że przynajmniej 2/3 części z uczęszczających do szkół naszych przeszło 600 dzieci, nie miałyby najmniejszego nawet pojęcia o języku hebrajskim, oraz o tradycji i religii żydow-skiej, gdyby w Tarnowie nie było naszej szkoły.

I dlatego pytamy się publicznie pp. Dra Gold-sterna i inż. Eichhorna, czemu teraz usprawiedliwia

swe zachowanie się przy uchwalaniu budżetu kahal-nego na rok 1934/35, a jeżeli nam powiedzą, że ich przegłosowano, to pytamy się ich: poco właściwie szedł w Zarządzie kahalnym, skoro ich wpływ był tam równy zeru i skoro nie są w stanie przeprowa-dzić nawet i takich rzeczy, co do których sami twier-dzą, że są politycznie i korzystne dla ogółu Żydów naszego miasta.

Nieprzynajmniej żadnej ogólnej subwencji także i takim instytucjom, które zaliczone być muszą przez wszystkich uczciwie myślących obywateli naszego miasta do najpożyteczniejszych dla ogółu tarnowskie-gu żywota, a to tylko dlatego, że instytucje te zo-stały powołane do życia i zawiadywane są przez sjonistów, uważamy za ogromną krzywdę, wyraża-joną nie tylko sjonistom, ale przeciwnie i przeciw żydowskiego społeczeństwa Tarnowa i przeciw tej krzywdzie, dla usunięcia której, podejmiemy niewąb-niebną walkę najradykalniejszą, a prawnie uzasadnioną środkami, podnosimy na tem miejscu energiczny protest, a wszystkich tych, którzy do pow-stania tej krzywdy się przyczynili, stawiamy pod przegięz opinii publicznej.

Dr Samuel Spann

ESTERA WILD
Tarnów

CHAIM PADAWER
Kraków

zargęceni w marcu 1934

Osobnych zawiadomienie nie wysła się

Delegacja 15-tu.

Onegdaj poparowadzi p. Engländer do Starostwa delegację złożoną z 15 obywateli. Delegacja ujęła się za swoim „przywódcą duchowym” i żądała imz-czenia p. Dr Silberga na liście kandydatów w jed-nym z 3 okręgów wyborczych, względnie w okręgu IX. Nie wiemy, co delegacja oświadczone w Starostwie, ale wiemy, co oświadczył członek delegacji p. Muschel.

P. Muschel całkiem poprostu zagroził, „On” nie weźmie odpowiedzialności za wybory. Tak miał ponieć oświadczyć p. Muschel. Bo Dr Silberger miał być na Radzie miejskiej.

Nach tej całej historii interesuje jedne szcze-gół. To bowiem, że kilku moszków stara się za wszelką cenę zdobyć mandat dla Dr Silberga i po-rusza w tym celu niebo i ziemię — wcale nas nie dziwi. Jeden i drugi i trzeci i dziesiąty moszek tak już nisko upadł, że już nie odczuwa ogromu szkody i strat, jakie wyrządzałyby żydom tarnowskiemu. Ale dlaczego władza przyjmuje takie delegacje? Kogo reprezentują te delegacje? Czyba tylko swoje przedsiębiorstwo budowlane.

A kogo reprezentuje taki p. Muschel?

I jakżeż uczciwny musi być widok takich 15-żydków — wystawiających w kurytarzu Starostwa? Uczciwny, ale nie dla nas. Dla nas — dla Żydów jest to widok smutny i bolesny.

Ciemno jeszcze w ulicy żydowskiej. Dużo jeszcze bagna i błota.

P. Engländer z Kłasy prowadzi delegację do Starostwa, by wykołać miejsce dla swego „ducho-wego przywódcy” Dr Silberga na liście kandydatów do Rady miejskiej.

Szczerzy przyjaciele moi

(Na marginesie prelekcji K. Pruszyńskiego)

Ksawery Pruszyński usprawiedliwia się. Bez patosu będzie opowiadał o tem, co widział w Erec Izrael. I prowadzi nas prelegent w świetnym swem przemówieniu poprzez ugorne piaszki palestyńskie, kresli heroicznie wysiłki naszych chałabów, by w skwa-zie rozpalonego słońca wycazarować z piachów, z czerwonego w ciągu wieków martwego miaru życie.

On Ksawery Pruszyński widział młodych, wy-nędnalych Żydów, którzy widział ich poświęce-nie, podziwiał ich trud nad przearaniem swej psy-chiki głuchoj i świętej ziemi od wieków nieupra-wianej. Ksawery Pruszyński prowadzi nas wzduż Emek-u. Kwitnące pola, piękne oazy rolnicze tam, gdzie niedawno dopiero groźne budzące bagna szczyły ma-larję i inne zabójcze choroby.

Ksawery Pruszyński widział w Polsce wielu Ży-dów i wielu chłopów, ale mało chłopów żydowskich. Tam w Erec-chłop-Żyd jest zjawiskiem naturalnem. Narod żydowski wcale nie hanoluje, zrosł się w Erec z Ziemia, ze swoją Ziemia. A nasi chałci-cim obarczyli balastem gólosowego marksizmu w obli-czu rzeczywistości palestyńskiej, żyją tylko myślą o ugruntuowaniu się na tej ziemi, na której kamień na kamieniu nie pozostał, a która jest teraz dzieki pracy żydowskiej krajem mlekiem i miodem płynącym.

Ksawery Pruszyński żył przed swą podróżą do Palestyny walcząc z przejawami antysemityzmu wśród młodego pokolenia polskiego. Ale walka ta była bez-wodną. Postanowił przeto użyć innych metod. Po-każcie społeczeństwu swemu Żydom, walczących o lepsze życie, odbudowyjących własną ojczyznę w Erec. Z całym obiektywizmem opowiada to, co widział w Palestynie, a co przywraca narodowi żydowskiemu szacunek wśród innych narodów. Przedewszystkiem przywrócić szacunek, znać godność żydowskiego „przestępstwa”. Wówczas przy wzajemnym szacunku i zrozumieniu znikną fale antysemityzmu, na których żerują ci, którzy nie chcą oglądać dokonyującego się odrodzenia narodu żydowskiego na własnej Ziemi w Erec.

Gdy Ksawery Pruszyński zakończył swą prelekcję, która na liczenie zebrałej publiczności wywarła nie-zatarte wrażenie, liczący i serdeczny aplaus nagro-dził naszego przywódcę. Ten go nazwał prelegentem. Zebrała tow. Dr Schenkel a Pruszyński wcale się tego nie wypierał. A gdy młodzież nasza po prelekcji Go otoczyła i wypyttywała o znanych w Merchawij, o których zamieszkał przez wielu Tarnowiaków, z-da-wało się, że to jakiś działacz sjonistyczny stoi w gro-nie młodzieży chałabowej i już... już mają rozpocząć horre.

I myśmy to odczuwali, że mamy przed sobą przyjaciela szczerego i oddanego, gdy się słyszy takiego przyjaciela, gdy się z nim rozmawia — wów-czas fatwie walcząc o realizację Sjonizmu. Gdyby tylko takich przyjaciół było więcej. Gdyby w takim Tarnowie znalazł się choć jeden Polak-katolik, któ-ryby był ciekawy, co też taki Ksawery Pruszyński, także gorący katolik, opowie o Palestynie. Dr Ch.

Dlaczego rozwiązano frakcję rewizjonistyczną?

Do zarządzenia rozwiązującego frakcję rewizjo-nistyczną biuro prasowe Egzekutywu „Wszczęświatowe” Organizacji Sjonistycznej komunikuje.

Jak wiadomo, Komitet Wykonawczy Światowej Organizacji Sjonistycznej uznał w lecie 1932 r. — w ramach organizacji sjonistycznej — Sonderverband Sjonistów Rewizjonistów, — aczkolwiek związana z Światową Unią Sjonistów Rewizjonistów, formalnie nie miała z nią być identyczna, w rzeczywistości nigdy nie wykazywała odrębnej i samodzielnego egzystencji. Jednocześnie z uznaniem frakcji rewizjonistycznej i w następstwie tego, z tem uchwał Komitet Wykonawczy szereg postanowień, dotyczących dyscypliny sjonistycznej. Gdy wkrótce potem odbyła w Wiedniu konferencja sjonistów-rewizjonistów powzięła uchwały sprzeczne z rezolucjami, do-tyczącymi dyscypliny, uchwalonymi przez Komitet Wykonawczy, frakcja sjonistów-rewizjonistów została cytowana przed sąd organizacji sjonistycznej, jako oskarżona o pogwałcenie dyscypliny politycznej, na rozprawie zaś z 5 stycznia ub. roku, sąd ferował wyrok: zawiązywać frakcję sjonistów-rewizjonistów w jej prawach, a jednocześnie złożony został do Egzeku-tywy wniosek na rozwiązanie frakcji rewizjonistycznej. W motywach wyroku zwrócono szczególną uwagę na doniosłość uchwały Światowej Unii Sjonistów Rewizjonistów, dotyczącej wdrożenia akcji politycznej i podkreślono, że zastosowanie przewidzianych wy-rokami konsekwencji zależeć będzie od dalszego zachowania się rewizjonistów.

Z okazji konferencji Światowej Unii Rewizjoni-stów w Katowicach Egzekutywa zwróciła się do re-wizjonistów z wezwaniem rewizji ich negatywnego stanowiska wobec Organizacji sjonistycznej. Wezwa-nie to pozostało bez echa. Gdy w wyniku tej kon-ferencji nastąpił wśród sjonistów-rewizjonistów roz-łam, każda z dwóch powstałych grup zażądała uznania siebie jako frakcji, która tak jak przedtem wiodła tylko pozorną egzystencję. Na kongresie prasim obok frakcji rewizjonistycznej w składzie 45 delegatów, wy-stąpiła frakcja demokratyczna rewizjonistów w liczbie 7 delegatów. Ta ostatnia przy końcu kongresu zmie-niła swoją nazwę na „Sjonistwo Państwa Żydowskiego” i wysunęła żądanie, by przez Komitet Wyko-nawczy została uznana i uważana jako frakcja sjo-nistów-rewizjonistów.

W międzyczasie „Światowa Unia Sjonistów Rewizjonistów” proklamowała tak zwane „akcje” polityczną, odrębną akcję, pozostającą w rażącej sprzeczności z powziętą w międzyczasie i przez XVIII Kongres sjonistyczny zatwierdzonymi uchwałami, do-tyczącymi dyscypliny sjonistycznej i politycznych prerogatyw Egzekutywy.

Ponieważ wszystkie te wydarzenia wytwarzają w opinii publicznej chaos, a w szerokości kołach pa-nuje w tej materii niejasność, jakie właściwie stanowisko zajmują w Organizacji sjonistycznej rewizjoniści różnych odcieni, widziela się Egzekutywa zmu-

zoną — aby położyć kres chaotywności i anarchiz-mowi stanowi rzeczy — do rozwiązania Sonderver-bandu i ogłoszenia równocześnie niniejszej enun-cjacji, która właściwie stwierdza tylko istniejący stan faktyczny.

Organizacja sjonistyczna dzieli się na organi-zację krajową i frakcję. Ponieważ niema obecnie żadnej legalnie uznanej „frakcji sjonistów-rewizjoni-stów”, mogą poszczególni rewizjonisci, o ile stosują się do obowiązujących uchwał, stać się członkami Organizacji sjonistycznej, za pośrednictwem istnieją-cych organizacji krajowych. Tosamo dotyczy „Sjonist-wa Państwa Żydowskiego” którym w myśl Statutu Organizacji sjonistycznej nie stanowi „żadnej frakcji”. Prawa sjonistycznych frakcji kongresowych na repre-zentację w poszczególnych organach Organizacji sjo-nistycznej nie zostają przez to naruszone.

Bańki mydlane pękają...

W „Opini” z dnia 11 bm, p. red. Kleinbaum omawiając artykuły o powyższym tytule działal-ności przywódców BBWR, pisze między innymi:

Okłamywali Wiślicki i Lewin, Kasner i Minberg oszukiwali, zwodzili ludność żydowską wycierpaną nadzieją... czekaniem. A jednocześnie straszili, gro-zili i natrętnie narzucali swoje dowodztwo. Lata tak mijają a na dowody dobrej woli wciąż każą jeszcze czekać. Wygodnie im jest czekać: oni zostają za to „czekanie” wynagrodzeni. Ale żydowskiemu handla-rowsi rzemieślnikowi, robotnikowi i inteligentowi nie przynosi to nic. Oni czekają i ciśnieją. Jednak posłusznie milczą. Nikt słowno protestu ciszy nie przerywa, nikci eporu ni obrony nie organizuje, nikt niezadowolona nie wyraża”.

A w dalszym ciągu:

I doczekano się... slynej już mowy posta Miedzińskiego z inwokacją do Eneidei, by nam paradiża, jak pozbý się w sposób „europejski” tych kilku milionów Żydów, którymi Polska jest niestety obcia-zona. Doczekano się również tego europejskiego spo-sobu w postaci noweli do ustawy przemysłowej, któ-ra oznacza groźbę głodu dla dziesiątków tysięcy ro-dzin żydowskich. Jednakowoż żydowscy politycy sa-nacyjni dalej milczą, ani słówkiem się nie odzywają. Postowie i senatorowie reprezentujący żydostwo w klubie parlamentarnym BBWR; nie próbowali na-wet „współpracować”, nie pokusili się nawet o pró-bę przeciwdziałania, nie starali się nawet udawać troski o los ludności żydowskiej — ot poprostu nie sobie z tego nie robią. Organizacje gospodarcze (ku-łeczki i ziemielniczy) w zbrodziły wzrost sposobu zdradziły swych członków; wiedząc od dawna o pro-tekście noweli, zachowali jej treść w tajemnicy i po-kiroli spokojni w błogiej beczmowności.

Walne Zgromadzenie miejscowego Koła Związku Żydów Uczestników Walk o Niepodległość Polski.

W dniu 24 lutego br. odbyło się w sali Mag-stratu pierwsze Walne Zgromadzenie miejscowego Koła Związku Żydów Uczestników Walk o Niepod-ległość Polski. W zebraaniu tem wzięli udział repre-zentanci władz oraz związków pokrewnych, ponadto delegaci Zarządu okręgowego Związku z Krakowa. Przemówienie programowe wygłosił p. Leon Holzer z Krakowa, który przedstawił zasady ideowe i orga-nizacyjne Związku. Po przemówieniach obecnych go-ści wybrano zarząd, w skład którego weszli: prezes Dr J. Merz, wiceprezes Dr B. Snieser, sekretarz Juliusz Margulies, skarbnik Sula Gelb, oraz członkowie: Dr E. Szalit i Dr A. Oberlander.

Sekretariat Związku urządzą tymczasowo co-dziennie od godziny 18 — 19 przy ul. Wałowej 18, i piętro.

Józef Müller

Przysięgli rewizor księgowy i tłumacz sądowy
w Tarnowie, ul. Krasińskiego 5.

Zakładanie prawidłowych i uproszczonych
ksiąg kucpieckich, fabrycznych, bankowych,
spółdzielczych i rolnych wszelkich typów oraz

własnym systemem „KONTOPOL”

w myśl kodeksu handlowego i rozporządze-nia Ministra Skarbu z dnia 13. IV. 1932 roku
(Dz. U. R. P. nr. 107, poz. 110).

Sporządzanie i kontrola bilansów w myśl rozporządzenia
Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 1. X. 1933 r.
(Dz. U. R. P. nr. 84, poz. 625).

Porady księgowe w zakresie z podatkami
Eksperytyzy w sprawach cywilno-karno-sądowych

Pensję miesięczną

zapewniamy
energicznym osobom

Informacyjnie udziela

Two Bankowe w Grodnie, ul. Hoovera 9

Lekcji pojedynczych i zbiorowych języka hebrajskiego i francuskiego

udziela rutynowana nauczycielka z długoletnią praktyką.

Zgłoszenia:

ul. św. Anny 5, I. p. (dom p. Malinowski, u pp. Messingorów)

Zdradliwie milczenie.

O haniebnym zachowaniu się różnych „sanatorów” żydowskich w sprawie noweli do ustawy przemysłowej pisze „Moment”:

„Bowiemy fakt pozostaje faktem, że ta organizacja (kupiecka), która powinna być natychmiast zareagować na straszne niebezpieczeństwo, które grozi właśnie żydowskiemu kupcowi, zamiast podniesienia języku przeciw ustawie, wdała się w jakieś konszachty, przemiliła całą sprawę przez szereg dni i wystąpiła z protestem zapóźno. A „zapóźno” w polityce w czasie wojny, w życiu gospodarczym oznacza często to samo co zbrodnia”.

„Ale najgorzej zachowywał się Cetr. Związek Rzemieślników. Tu już mamy do czynienia netykiwo z krótkowzrocznością, lack z rzeczą znacznie gorszą: z niebezpiecznym, ściśle osobistym interesem żydowskiej wiodziejowej w istnieniu już cechach, która sądziła, że nowy projekt zamknie drogę żydowskim rzemieślnikom, ewentualnie konkurentom na ulicy żydowskiej”.

A warszawski korespondent „Chwili” pisze w tej samej sprawie:

„W najszerszych kołach żydowskiej opinii publicznej panuje obecnie silne wrzenie z powodu ujawnienia skandalicznej próby, t. j. przywołania żydowskich organizacji gospodarczych na ustawę przemysłową, wprowadzającą system koncesyjny w kupiectwie i rzemiołstwie. Okazało się, że te organizacje wiedziały już od dłuższego czasu, iż przygotowanie się ustawy, stanowiąca cios dla żydowskiego kupiectwa i rzemiołstwa. Mimo to organizacje te milczały, a prezes żydowskich organizacji rzemieślniczych p. Rasner udzielił nawet — jak się okazuje — z góry swej aprobaty wobec czynników rządowych na wspomniany system koncesyjny. Przywołaniem tego skandalicznego stanu rzeczy było oświadczenie przedstawiciela rządu polskiego poś. Idzikowskiego, który dał wyraz zdziwieniu „że Żydzi robią tyle hałasu” w sprawie noweli do ustawy przemysłowej, mimo, że przedstawiciele żydowskiego rządu dawno już się na to zgodzili.

Rozgoryczeni przeciwko p. Rasnerowi byli też inni, skoro sędzi Rogawicz oświadczył z trybunału senackiej, że podpisano zostało porozumienie między żydowskimi rękodzielnikami na kresach, gdzie stanowią oni 80 proc. rękodzielników, a przedstawicielami rękodzielników chrześcijańskich. W myśl tego układu Żydzi zgodzili się na jedną trzecią części mandatów w izbach rękodzielników, przyczem wszystkie prezesury i pierwsze wiceprezesury mają przypaść rękodzielnikom nie-Żydom.

Szczegółowe oburzenie panuje wśród rękodzielników warszawskiego, które postanowiło zwołać meeting, protestujący przeciw machinacjom p. Rasnera i jego towarzyszy pod hasłem zniesienia ich do dymisji”.

Międzynarod. konferencja w sprawie Esperanta.

Rząd austriacki zorganizował „międzynarodową konferencję w sprawie wprowadzenia Esperanta do szkół, handlu i przemysłu” pod protektoratem Prezydenta i kanclerza, a przy bezpośredniej współpracy ministrów oraz przedstawicieli całego wyższego szkolnictwa. Światowe linie okrętowe jak Cunard Line, Red Star Line, White Star Line i Lloyd podjęły się propagandy na rzecz konferencji. Konferencja ta odbędzie się w Wiedniu w dniach od 19 do 24 maja br. (Zielone Świąta) w salach parlamentu, wyjątkowo na ten cel przez rząd do użytku konferencji oddanego. Na konferencję te zaproszono rządy, instytucje oświatowe, handlowe i przemysłowe, większość państw europejskich. Karla uczestniczą, uwzględniająca do otrzymywania rabatów kolejowych na terytorium Austrii, oraz i innych państw, m. i. i. Polski, wstęp na uroczyste przedstawienie w operze wiedeńskiej, zwiedzenie Burgu itd. kosztuje 20 szyl. austr.

Uprasza się wszystkich członków Tarnowskiego Towarzystwa Esperantystów o przybycie w dniu 16 marca br. punktualnie na zebranie, na którym nastąpi powitanie nowoogłoszonych członków.

Niefortunny wybór.

Blok gospodarczy umieścić na swej liście kandydatów do Rady miejskiej p. inż. Szancera jako przedstawiciela ludności żydowskiej. Dziwnym jest dla nas ten wybór i nie wiemy dla jakich to wartości wyznaczył p. inż. Szancera na radnego. Przecież p. inż. Szancer ani nie jest popularnym wśród Żydów, ani nie jest dobrym gospodarzem, o czym świadczy jego gospodarka w stowarzyszeniu kupców, ani też nie ma żadnych zasług na niwie pracy społecznej. Jeżeli Blok Gospodarczy się ludzi ze Żydów będzie głosował na p. inż. Szancera jako na swojego przedstawiciela to w dniu wyborów najprawdopodobniej zazna gorkiego rozczarowania.

Uwaga uchodźcy z Niemiec!

Biuro Palestyńskie w Krakowie zawiadamia, że z ramienia Biura Palestyńskiego w Berlinie przybywa do Warszawy w dniu 25 marca b. r. delegat celem rozpatrywania podań uchodźców niemieckich, pragnących wyjechać do Palestyny, a znajdujących się obecnie w Polsce. Uchodźcy, mający zamiar starać się o certyfikaty, winny odrobinie skomunikować się pisemnie z Biurem Palestyńskim w Krakowie (ul. Dietla 107), skąd przesłane im zostaną formularze po uprzednim wpłaceniu na konto P. K. O. 413.482 kwoty 21 zł.

Biuro Palestyńskie zwraca uwagę, że jako kandydaci na certyfikaty, przesłane przez Biuro Palestyńskie w Berlinie wchodziły w grę wprawdzie zabieg w wieku od 18—35 lat, które przebywały w Niemczech przez dłuższy czas i mogły wykazać się należyte świadectwami zawodowymi.

Ożywienie w przemyśle łódzkim.

Jak nam donoszą z Łodzi, w przemyśle północno-zachodnim odczuwa się już ożywienie przedszo-nowe. Fabryki czynią przygotowania do zwiększenia produkcji.

Poważniejsze zamówienia zaczynają już napływać od większych firm. Między innymi powszechną uwagę budzi zamówienie Polskiej Spółki Oubwia Baťa, która zamówiła w ostatnich dniach około pół miliona par pończoch w Łodzi. Zamówienia te zapewniają niektórym fabrykom pracę na przeciąg całego sezonu.

Jak nas informują, firma Baťa poświęca obecnie pończochom dużo uwagi i zamierza w swych sklepach doprowadzić do doskonałości obsług klientów na wzór wielkich przedsiębiorstw światowych.

Kandydaci Bloku Gospodarczego.

Blok Gospodarczy zgłosił listy kandydatów do Rady miejskiej przy uzupełnianych wyborach, które odbędą się w okręgach I, VIII i IX dnia 25 marca br.

Na liście Bloku Gospodarczego, która we wszystkich okręgach otrzymała Nr. 1 wystawieni są następujący kandydaci: W okręgu I: pp. Smalec Stanisław, inż. Leisner Czesław, Strim i Kargul Ludwik. W okręgu VIII: pp. Komuński Stanisław, Miłowska i Fenichel, a w okręgu IX: pp. Bodeniowski Jadwiga, Lis Józef, inż. Karol Szancer i Kurasadowicz Stanisław.

Wieczór purimowy „Tarbutu”.

Organizacja Tarbut w Tarnowie urządziła w niedzielę 11 bm. w sali Organizacji sjonistycznej wieczór purimowy Adlojda. Przy smacznie zastawionych stołach zastąpiły miłośnicy słowa hebrajskiego, a w szczególności z pośród młodzieży różnych wieści i kierunków sjonistycznych, którzy dla pracy hebraizacyjnej znajdują wspólną platformę i wspólny język. Atrakcją wieczoru był żywy dziennik, pełen humoru i satyry biczującej ujemne strony i braki w organizacjach i instytucjach sjonistycznych. Salwy śmiechu wywołał „Miszlach Manoth” rozdawany w żywym dzienniku różnym organizacjom sjonistycznym i kierowniczym osobom.

Śpiew i tańce zebranej młodzieży uzupełniły miły ten wieczór.

SALON MODELI

PLASZCZY I KOSTJUMÓW

M. BERGER

TARNÓW, ul. Krakowska 16.

wykonuje na miarę wszelkie roboty w zakresie krawiectwa damskiego wchodzące, — po cenach znacznie niższych

Plaszczy i kostjumy damskie na składzie!

LEKCYJ GRY NA FORTEPIANIE

udziela według najnowszych metod
absolwentka konserwatorium muzycz. w Pradze
Zgłoszenia: Mala Grünstein-Klapholzowa
ul. św. Anny Nr. 5, I. p. (dom p. Malinowski, u pp. Messingorów)

Tow. Ubezpie. na życie „FENIKS”

Stan ubezpieczeń z końcem roku 1932 na całym obszarze działalności Tow. 3 milardy 357 milj. Żł.

Ilość ubezpieczonych: 845.706.

Wpływ premij za rok 1932: 188 milionów Żł.

Przychód z lokat kapitałowych: 36 milionów Żł.

Środki gwarancyjne: 659 milionów Żł.

Wypłaty ubezpieczonym w r. 1932: 75 milionów Żł.

FILIALNE DYREKCJE:

KRAKÓW, UL. BASZTOWA 15

(wejście od Rynku Kleparskiego)

ŁÓDŹ, PLAC MARJACKI 7

Oddział K. K. L. na Zach. Małopolskę i Śląsk:

Kraków, Basztowa 15 (wejście od Rynku Kleparskiego)

4 miliony zł. dla miasta.

Jak się dowiadujemy, miasto ma uzyskać pożyczkę długoterminową w kwocie 4 milionów Żł., przyczem nastąpi konwersja pożyczek krótkoterminowych na długoterminowe, a resztę do 4 milionów Żł. miasto otrzyma w gotówce.

Kiedy może być umorzony podatek lokatorski?

Zaznaczamy, że w myśl okólnika Min. Skarbu z dnia 23 marca 1932 r. L. D. V. 11560/33 może Izba Skarbowa umorzyć podatek lokatorski, zapadły do zapłaty pod koniec roku 1931 tak z powodu bezwzględnej nieściągalności jakoteż z powodu zagrożenia egzystencji podatnika, a to do kwoty Żł. 500 dla poszczególnych podatników.

W myśl okólnika Min. Skarbu z dnia 30 stycznia 1934 L. D. V. 54699/33 mogą Urzędy Skarbowe ten sam podatek umorzyć do wysokości Żł. 100 dla poszczególnych podatników.

We wszystkich innych wypadkach może ten podatek umorzyć tylko Min. Skarbu, a to na podstawie ustawy z dnia 10 marca 1932, ogłoszonej w Dzienniku Ustaw R. P. Nr. 29, poz. 291. Ustawa ta wyraźnie upoważnia Min. Skarbu również do umorzenia załanego podatku lokatorskiego tak z powodu bezwzględnej nieściągalności, jakoteż z powodu zagrożenia egzystencji podatników.

Wadliwa lista wyborcza.

Przewidywając żydowskiej gminy wyznaniowej w Tarnowie zwróciło się do Urzędu wojewódzkiego z prośbą o udzielenie zezwolenia na uzupełnienie listy wyborczej, zawierającej wiele braków.

Program uroczystości imienin Marsz. Piłsudskiego.

W niedzielę, dnia 18 marca 1934 o godz. 12.30 poświęcenie Domu Żołnierza, dokonane przez ks. biskupa Dra Lisowskiego, poprzedzone nabożeństwem w kościele Misjonarzy.

Od godz. 10.12 i od 16.18 zawody sportowe w sali Sokoła. O godz. 15 przedstawienie kinowe dla żołnierzy. O godz. 16 wieczornica związku legionistów we własnym lokalu. O godz. 20 przedstawienie dla żołnierzy. O godz. 17 manifestacja młodzieży przy pomniku Nieznanego Żołnierza.

O godz. 18 capstrzyk okrzest. O godz. 19 przedstawienie w sali „Gwiazdy” z przemówieniem p. prof. Mundaty.

W poniedziałek dnia 19 bm. o godz. 9 uroczyste nabożeństwo w kościele i Nowej Synagodze, po czym odbędzie się defilada. O godz. 12 uroczysta akademja w „Marzeniu”.

We wtorek dnia 20 bm. od godz. 12 - 16 hód dzieci dla p. Marszałka Piłsudskiego, urządzony przez związek pracy obywatelskiej kobiet.

Fundusz łączuchowy Zakładu sierót żydowskich.

D. Dr. Speiser składa 5 Żł i wzywa do złożenia odpowiadnej kwoty pp. Drowa Chometowa, Dra Emilia Merza i Józefa Izraelowicza.

P. Dr. Chomet składa 2 Żł i wzywa do złożenia odpowiadnej kwoty pp. Dra Finarskiego, Chaima Ehrlicha i Mgr. Henryka Spielmana.

Pp. Dr. Baster 5 Żł, Dr. Leon Maschler 5 Żł, Dr. Relwicz 3 Żł, Chaim Korn 3 Żł, Edward Schwager 2 Żł, Eljasz Unger 2 Żł, Chaim Amsterdam 2 Żł, Dr. Grünberg 2 Żł.

Wykaz datków z akcji KFAR USYSZYN:

Po 100 Żł: Towarzystwo Eskontowe. — Po 50 Żł: Józef Ketz, Wilhelm Spiro, David Baum, Katz i Fleischer, Spółdzielczość Wzajemnego Kredytu. — Po 30 Żł: Firiha Keller i Synowie, Paulina Durstowa. — Po 25 Żł: Alter, Herman Fluhr, Izidor Eisen, Mendel Daar, Mojżesz Blumenkrantz, Szulim Hersz Mandel. — Po 20 Żł: Herman Berner, Zwi Gersten, Izak Roskes, Artur Dummler, Bracia Lion, Józef Masche. — Po 15 Żł: Zew Götzel, Chiel Kurz, Gans i Hochberg, Józef Geldzähler, Welsch, Joachim Neiger, Joachim Gertner, Markus Daar. — Po 10 Żł: Dr. Schönfeld, inż. Löffelfeld, Samuel Warenhaupt, Związek Kredytowy, Dr. Efraim Wassermann, Ignacy Fleischer, Moses Weissmann, Dr. Lerner, Dr. W. Mascher, Dr. Anzelm Basler, Frania Katzner, Salomon Abramowicz, Fessel i Kornhehl, Dr. M. Bloch, Merzowa, Dr. Spang, Henryk Fluhr, Salomon Wurzel, lekarz Wandstein. Dr. Mandel, mgr. Ignacy Reich, Chaim Ehrlich, Aron Reinhold, Henryk Spielmann, Dr. Salz, Dr. Chomet, Maurycy Katz, Dr. Simche. — Po 8 Żł: Abraham Jortner. — Po 7 Żł: Izak Grünhut, Eljaszowie Fluhrowie. — Po 2 dol.: inż. M. Reich. — Po 1 dol.: Izak Keitsch. — Po 5 Żł: inż. Plichte, Dr. Jortner, H. S. Korn, Ch. J. Rappaport, Elsig Elsig, Szandor Weiss, inż. Herman Balsam, Dr. Grünberg, Herschdorferowice, mgr. Jakob Taubes, Czechowie, Mendel Gildarb, Izak Engelberg, Pinkas Trinczer, Izak Hochner, Rauchweg i Müller, Leon Liebermann, David Landmann, Bracia Perlberg, Izrael Blaser, Samuel Haber, Dr. Chaim Weiz, Dr. Leon Mascher, Szymon Goldberger, Lazar Selinger, Jakob Zwiebel, I. Haber, Rubin Hönig, Leiser Kurz, Mojżesz Fries, Betti Schiff, Dr. Edward Szaul, Abramowicz i Fränkel, Feiweł Schächter, Dr. Emil Merz, Dr. Ignacy Fisch, Dr. W. Scheinell, Eljasz Ungew, Artur Glück, Dr. Eugeniusz Funarski, Dr. Bezael Speiser, Hirsch Eder, Marcin Balsam, Bernard Leib, Dr. Julius Dresner, Majer Weiss, Jakob Grünspann, Józef Izraelowicz, Natfali Grinspann, Dr. Feig, A. Pomeranz, Ignacy Keller, Juda Siess, N. Silberpfennig, Regina Gelb, Dr. Jekel, Moselowa, Wojciech Reich. Dr. Ludw. wiken, mgr. Dintenfass, Dr. Feiweł, Fuchs i Reich, Edward Schwager, Perec Eisland, Eugeniusz Götz, Gutman Müller, mgr. Römer, Adolf Schiff, Henryk Holländer, Dr. Bronistaw Gleicher, Dr. Samuel Goldmann, Dr. Henryk Grünberg, Mojżesz Apfel, Eljasz Goldfarb, Szymon Reich, Józef Fast, Dr. Anzelm Leibel, Dr. Drillich, Dr. Katz, Samuel Dintenfass, Maks Dintenfass, Dr. Emil Fenchel, inż. M. Leuchter, Dr. Muskatelblith, Dr. Szymon Bloch, dyr. L. Schinagel. — Po 4 Żł: Aron Weiser, Leserowa. — Po 3 Żł: Szymon Dornich, Ruben Goldstein, Moses Markus, Kalman Gertner, Szaja Rottenberg, Dr. Adolf Förster, Joanna Szudmak, Jakob Weiss, Reich (Swiat Mody), Dr. Henryk Blumenfeld, Izak Koss, dyr. Nebenzahl, Abraham Steinbock, Leib Hönig, Benzion Umanski, Zander i Weinstock, Kleinändler, Samuel Spangau, Szymon Leiner, Izrael Reich, Samuel Gelernter, M. Spielmann, Helena Melochowa, Samuel Hulles, Józef Rubel, Antonina Edelstein, Aniela Feld, Izak Koch, Izrael Hönig, Bellerowa, Koscherowa, Wolf Kohane, I. D. Unger, Oskar Weinrieb, Salomon Siegfried, Julius Steigler, Dr. S. Rein, Dr. Goldberg.

Organizacja: Hanor Hachioni 100 Żł — Akiba 82 Żł — Wizo 50 Żł — Bnei Sien 37 Żł — Hachaszach 1420 Żł — Hechaluk 12 Żł — Gordonja 825 Żł — Haszomer Hadati 8 Żł — Buslja 520 Żł — Gimnazjum Hebrajskie „Safa Berura” 10 Żł — Szkoła Jabne 8 Żł — Szkoła „Safa Berura” 3960 Żł — Dakti: Dyr. Lieblich 5 Żł, Brunner 3 Żł, Eichhorn 3 Żł, Einspruchowa 3 Żł, Ginsberg 3 Żł, Koscher 3 Żł, Rosner 3 Żł, Weinberg 3 Żł.

Gmina uczniów III kl. 3 Żł, IV a 4 Żł, IV b 3 Żł, 5 kl. 1 Żł, VI kl. 250 Żł.

Drobne datki: 25 Żł — razem 2.144 Żł 35 gr.

Dział sportowy.

Dnia 2 marca odbyło się Walne Zgromadzenie Tarnowskiego Podokręgu lekko-atletycznego K. O. Z. L. A. pod przewodnictwem wybranego K. O. Z. L. A. p. Pulchotowicza, na którym wybrano następującego prezesa: p. kpt. Lucjan Frackiewicz, wiceprezesa: p. Szymon Reich, sekretarza: p. Niezgoda, członków pp. Dumański i sierżant Sterniczuk, komisja rewizyjna pp. Sikorski i Makowski. hg.

FEIWEŁ DNDAS
TARNÓW, Krakowska 23.

połącza wszelkie towary żelazne, naczytnia kuchenne i wagi.

WIELKI WYBÓR PRYMUŚÓW
CENY KONKURENCYJNE!

Wydawca i odpowiedzialny redaktor Chaim Friedman.

כשר להם הפסח אף למחרתו מן המחרת

Spróbujcie tylko raz!

Pierwszorządne, smaczne i zdrowe potrawy i czerkakole „Złoty Raj” wyrabiane higienicznie z najlepszych surowców. Wszędzie do nabycia po bajejnie niskich cenach.

Zastępstwo na Małopolskę:

J. TEMMER, TARNÓW
ulica Lwowska 17.

Gdzie kahal?

Od czasu objęcia rządów w Kahale przez różnych komisarzy „postępowych” lub ortodoksyjnych sprawa wypieku maci zamienia się w bolączkę, wywołując kłopoty, spory, awantury, a nawet bojkoty. Panowici „zarządcy” kahalni potrafili tylko zdziierać skośnym tytułem podatków pośrednich i bezpośrednich, by następnie zbierane u najbiedniejszych pieniądze rozdawać swoim bliźnim na cele „religijne”. Ale do podjęcia i uporządkowania jakiejś sprawy społecznej nie dorosli. Nie potrafili, a może nie chcą z braku zainteresowania dała tych spraw.

Sprawa wypieku maci również w tym roku wywołała ferment wśród piekarzy i konflikt między pracodawcami a robotnikami piekarskimi.

Bezrobotni pracownicy macowi wydali odezwę, w której oświadczają, że rok rocznie setki robotników znalazło zajęcie przy wypiekaniu maci, w tym jednak roku możliwości pracy zostały ograniczone z różnych przyczyn, które są podane w odezwie.

A więc nowy konflikt.

Gdzie kahal? Czy nie jest obowiązkiem kahalnemu zająć się tą sprawą, by nie dopuścić do rozognienia stosunków w tej dziedzinie? Przecież to sprawa religijna, gdzie rabinów też ma coś do powiedzenia a przy pomocy rabinatu dużo można zdziałać w tym kierunku.

Kahal powinien natychmiast ingerować w tę sprawę, by nie została pozostawiona w możliwości zarobkowania robotników, czekających przez miesiące na tę pracę, by nie dopuścić do rozognienia stosunków.

Pos. Ciołkosz przewieziony.

B. poseł Ciołkosz, który dotychczas odsiadywał w więzieniu tarnowskiemu karę, został w nocy 13 na 14 bm. przewieziony do więzienia w Krakowie.

„Der Ruf”

Organ oficjalny Świątowa Żwiaku Ogólnych Sionistów, dwutygodnik poświęcony problemom ogólnego sionizmu — już się ukazał. Stała współpraca posła Dra Thona, prezesa Świątowa Żwiaku Ogólnych Sionistów Dra I. Schwarzbarta, oraz innych wybitnych publicystów żydowskich.

Prenumerata miesięczna Żł 0.50, prenumerata kwartalna Żł 1.50. Cena poszczególnego numeru 25 gr.

Adres redakcji i administracji: Kraków, ul. Dietla 107.

Miesięcznik żydowski.

Ukazał się zeszyt lutowy czwartego rocznika Miesięcznika Żydowskiego pod redakcją Dra Zygmunta Ellenberga i z wyjątkiem zastępczą p. Henmice intra et extra muros. — Michał Brandstatter: Nieużyteczne żywoty. — Mateusz Miśsiński: Judaizanci we wschodniej Europie. III. — Henryk Ormian: Hebrajskie i żydowskie podroczniki szkolne w Polsce. — M. Kanfer: Mojżesz Broderson w 20-lecie twórczości. — J. Frenkel: Hebrajskie wydawnictwa periodyczne w Palestynie. — I. Berman: Wiersze El. Ladiera.

Adres administracji: Warszawa, Rymska 8. — Adres redakcji: Łódź, Narutowicza 96.

Zarząd Nowej Synagogi

chcą zapoznać szersze sfery obywatelstwa żydowskiego z najnowszymi utworami muzyczno-religijnymi, wykonanymi przez nadkantorów p. Rosenblatta i z zmotywionym chórem pod batutą dyrygenta p. Künstea postanowili ogłaszać stałe program modlitwy.

W piątek dnia 16 marca br. modlitwa rozpocznie się o godz. 6.04 i odpiewane zostaną 1) Lecha dodi. 2) Haszkiewejnu.

W sobotę dnia 17 marca br. modlitwa rozpocznie się o godz. 8.30 rano i odpiewane zostaną 1) El adon. 2) Kidusza-Szachrit. 3) Min Hamekar. 4) Riszon Imacta. 5) Kidusza-Musaf.

Kronika.

Komitet lokalny organizacji sionistycznej w Tarnowie uchwalił na ostatnim swem posiedzeniu dookołpować do swojego grona tow. Mondsheinowa, Perlbergowa, Dra Goldberga, Zygmunta Fenchela i Arona Reisselera.

Bnei Sion. W sobotę 17 bm. o godz. 5.30 popoł. plenaria z referatem tow. Dintenfassa n. t. „Światowy kongres żydowski”.

Niedziela 18 marca o godz. 7.30 wiecz. kurs hebr., prow. tow. Feiweł.

Poniedziałek 19 marca o godz. 7.15 wiecz. kurs języka hebrajskiego, prow. tow. G. Starkmanowa. O godz. 8 wiecz. koncertium hist. sionizmu i prow. tow. J. Lauterbach. Goz. 9 wiecz. średni kurs hebr. prow. tow. Grinspann.

Wtorek 20 marca o godz. 7.30 wiecz. historia sion. cz. II, o godz. 8.30 wiecz. posiedzenie zarządu.

Środa 21 marca o godz. 7.30 wiecz. Kurs hebrajskiego prow. Feiweł, o godz. 8 wiecz. pogadanka kwocy „Neszor”, o godz. 9 kurs hebrajskiego prow. tow. Grinspann.

Czwartek 22 marca o godz. 8 wiecz. pogadanka kwocy „Herzlja”, o godz. 9 wiecz. chug Tnachu.

Oneg Szabat. W sobotę dnia 17 bm. o godz. 4 popoł. odbędzie się wyjątkowo w lokalu Ochronki Żydowskiej przy ul. Goldhamera, kolektywny referat n. t. „Hasafa hawrit, meliccha welotnecha”. Referować będzie tow. Zwirowa. Zwraca się uwagę, że referaty Oneg Szabat popocząz od tej soboty odbywać się będą stale w soboty po południu.

Wizo. Obecnie przyspialiby kobiety żydowskie zrzeszone w organizacji „Wizo” do werbowania członkini i propagandy ideologii „Wiza”. Pragniemy bowiem zapoznać kobiety żyd. z działalnością „Wiza” w Erec i Gelusie. Po odbyciu ostatniej konferencji naszej Centrali w Krakowie z towarzyszkami Egzekutywy londyńskiej pp. Szef, Goldmann, organizacja nasza zapoda w sobotę dnia 17 bm. o godz. 4.30 popoł. (we własnym lokalu, ul. Goldhamera 5) sprawozdanie z tej konferencji. Prosimy o liczne przybycie.

Wiecór literacko-humorystyczny. W niedzielę 18 bm. o godz. 7 wiecz. odbędzie się w lokalu org. „Hanor Hachioni” ul. św. Marcina 12, wielki wiecór humoru i śpiewu. W programie obrazy z życia Żydów w gólsie i Erec, inscenizacja pieśni palestyńskich i wiele innych niespodzianek. Bogaty i świetnie dobrany program, najlepszy zespół sił amatorskich, nowe własne dekoracje, efekty świetlne są najlepszą reklamą i wartością i udania się wieczoru oraz gwarantują miłe spędzenie wieczoru.

Pożegnanie. W sobotę dnia 10 bm. odbyło się w bóżnicy „Chewra Chadusim” przy Nowej Synagodzie uroczyste pożegnanie założyciela i członka zarządu stowarzyszenia p. Mendla Wollia Goldfarba, wyjeżdżającego do Palestyny. Mowcy w serdecznych słowach podkreśliли wielkie zasługi i niezmordowaną pracę p. Goldfarba przy założeniu i prowadzeniu stowarzyszenia, za co wyrazili mu najserdeczniejsze podziękowania.

„Hechaluk Pionier”. Z okazji 14-letniej rocznicy śmierci J. Trumpeldora odbyła się ostatnie pogadanka uroczysta, na której tow. Jechak Keitsch wygłosił referat na temat: „Trumpeldor, sam o sobie” (na podstawie pamiętnika, listów i artykułów Trumpeldora).

Achdut. W sobotę dnia 17 bm. odbędzie się pogadanka ogólna o godz. 2.30 popoł. we własnym lokalu przy ul. P. Marji, połączone z referatem kolektywnym n. t. „Achad-Haam, Herzl, Borochow”. Referują tow. R. Galarówna, M. Wachs i Benjamin Zinger. Przegląd prasy hebrajskiej i palestyńskiej tow. R. Burstyn.

Posiedzenie Wydziału odbędzie się tego samego dnia punktualnie o godz. 10-tej przedpoł.

Achdut. W sobotę dnia 17 bm. o godz. 5-tej popoł. odbędzie się plenaria.

We czwartek dnia 22 bm. o godz. 8 mej wiecz. odbędzie się wiecór dyskusyjny.

„Stronnicstwo Państwa Żydowskiego”. W sobotę dnia 17 bm. o godz. 3.30 popoł. odbędzie się referat tow. Weindlinga p. t. „Przed sesją Komitetu Akcyjnego”. Goście mile widziani.

Hechaluk. W sobotę dnia 17 bm. o godz. 16 bm. odbędzie się plenaria. Zebrać się członków połączone z referatem. Uprząsja się o punktualne przybycie.

Z stowarzyszenia restauratorów i szynkarzy. Onegdaj odbyło się Walne Zgromadzenie powiatowego stowarzyszenia restauratorów i pokrewnych zawodów, na którym wybrano nowy zarząd w następującej składzie: Osnafu Felsman (przewodniczący), Ignacy Wawrocy (zastępca przewodniczącego), Herman Bernstein, Mordke Eng, Maurycy Kampi, Selig Salpeter, Oszasz Kanarek, Majer Weiss, Michał Jarosz, Szymon Weg. Zastępcy: Nathan Gottlieb, Fiszsz Strenger, Menasze Wachtel, Jan Kopynczyński.

Wielki Dancing Towarzystwi odbędzie się w sobotę dnia 17 marca br. w sali p. Blondera. Liczne niespodzianki. Pierwszorządny Jazz-band.

czytacie i rozpowszechniacie
„TYGODNIK ŻYDOWSKI”

Drukiem I. Engelberga w Tarnowie